

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 27/07-41

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. marca 2008 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta a zo sudcov Juraja Horvátha a Lajosa Mészárosa prerokoval prijatú sťažnosť Ing. Š. Ž., B., zastúpeného advokátom JUDr. J. V., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 17/1999 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Ing. Š. Ž. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Banská Bystrica v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 17/1999 p o r u š e n é b o l o .

2. Ing. Š. Ž. p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 50 000 Sk (slovom päťdesiat tisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Banská Bystrica p o v i n n ý mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Ing. Š. Ž. priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 8 936 Sk (slovom osemtisícdeväťstotridsaťšesť slovenských korún), ktorú je Okresný súd Banská Bystrica p o v i n n ý vyplatiť na účet jeho advokáta JUDr. J. V., B., do jedného mesiaca od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. *Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. I. ÚS 27/07-15 z 21. marca 2007 podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal na ďalšie konanie sťažnosť Ing. Š. Ž., B. (ďalej len „sťažovateľ“), pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 17/1999.*

1.2 *Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že spolu s ďalšími fyzickými osobami podal okresnému súdu 27. januára 1999 žalobu o zrušenie spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam. Dosiaľ nebolo o tejto žalobe rozhodnuté, pričom konanie na okresnom súde je poznačené prietahmi. Sťažovateľ je toho názoru, že okresný „súd zbytočnými, významnými prietahmi oddiaľuje - a znemožňuje sťažovateľovi odstránenie stavu právnej neistoty v konaní, v ktorom očakáva právoplatné a vykonateľné rozhodnutie súdu. (...)*

Podľa názoru sťažovateľa v konaní dochádza k významným zbytočným prietahom:

- *dlhodobou nedôvodnou nečinnosťou súdu, ktorú nemožno ničím ospravedlniť*
- *zjavne neefektívnym, pomalým a nesprávnym procesným postupom súdu pri napĺňaní účelu občianskeho súdneho poriadku ako aj medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná.*

Sťažovateľ svojím správaním nespôsobil žiadne spomalenie postupu súdu a vzniknuté prietahy v konaní sú v plnom rozsahu zavinené výlučne len postupom Okresného súdu v Banskej Bystrici.

Porušovanie svojho základného práva sťažovateľ vníma mimoriadne citlivo aj vzhľadom na svoj vysoký vek (má už 75 rokov). Predchádzajúcim spôsobom svojho života si vytvoril maximálne predpoklady na pokojné a kludné prežitie svojej staroby, ktoré mu celkom zmarili zbytočné prietahy v súdnom konaní, ktorého je účastníkom. Tieto skutočnosti zanechali výrazné stopy na jeho zdravotnom stave, a to ako po stránke fyzickej, ale najmä po stránke psychickej. Dôsledkom dlhodobých stresov a stáleho nervového napätia, spôsobeného stavom jeho dlhodobej právnej neistoty, ochorel na angínu pectoris. Stav právnej neistoty má mimoriadne negatívny vplyv aj na jeho rodinný život.

Namietané porušenie základného práva nemožno napraviť obnovením stavu pred jeho porušením. Výrok ústavného súdu deklarujúci porušenie základného práva nemožno vzhľadom na okolnosti prípadu považovať za dostatočnú a účinnú nápravu. S prihliadnutím na ujmu sťažovateľa s tým spojenú, na dlhodobé porušovanie jeho ústavného práva, ako aj na jeho pokročilý vek, si dovoľujeme navrhnúť, aby ústavný súd z týchto dôvodov priznal sťažovateľovi aj primerané finančné zadostučinenie vo výške 284.700,- Sk. Táto suma zodpovedá finančnému zadostučineniu vo výške len 100,- Sk za jeden deň zbytočných prietahov súdu v konaní. (...)

1.3 Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný nálezom takto rozhodol:

„Postupom Okresného súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 17/1999 bolo porušené základné právo Ing. Š. Ž. (...) na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov ustanovené v čl. 48 ods. 2 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Ústavný súd prikazuje Okresnému súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 17/1999 konať bez zbytočných prietahov.

Ústavný súd ukladá Okresnému súdu v Banskej Bystrici, aby do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu zaplatil Ing. Š. Ž. (...) primerané finančné zadostučinenie za porušenie jeho základného práva vo výške 284.700,- Sk.

Ústavný súd ukladá Okresnému súdu v Banskej Bystrici, aby do 15 dní od doručenia nálezu spoločne a nerozdielne zaplatili náhradu trov konania Ing. Š. Ž. na účet jeho právneho zástupcu, J. V., B.“

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci listom z 30. marca 2007 vyjadril okresný súd, zastúpený jeho predsedom, pričom uviedol prehľad úkonov a pripojil aj vyjadrenie zákonného sudcu:

„Dňa 27. 01. 1999 podali žalobcovia žalobu, ktorá sa vedie na tunajšom súde pod sp. zn. 19 C 17/99 a pridelená bola na vybavenie a rozhodnutie JUDr. P.

Dňa 08. 02. 1999 súd doručoval opis návrhu na vyjadrenie žalobcom a zároveň vyzval navrhovateľov o predloženie znaleckého posudku domovej nehnuteľnosti.

Dňa 26. 02. 1999 zaslali vyjadrenie žalovaní 1), 2), žalovaná 3) si neprevzala súdnu zásielku.

Dňa 11. 03. 1999 žalobca 1) doručil súdu znalecký posudok.

Dňa 06. 07. 1999 súd zaslal žalobcom tlačivo na vyplnenie osobných, majetkových a zárobkových pomeroch, ktoré majú vrátiť súdu.

Dňa 05. 08. 1999 súd urgoval žalobcov.

Dňa 17. 08. 1999 žalobca 2), 3), 4) nežiadajú oslobodiť od súdneho poplatku.

Dňa 16. 09. 1999 žalobca 1) zaslal vyplnené tlačivá všetkých žalobcov na oslob. od platenia súdneho poplatku.

Dňa 19. 10. 1999 súd uznesením priznal žalobcom 1 - 4 oslobodenie od povinnosti platenia súdnych poplatkov za konanie vo výške 50 %.

Dňa 22. 11. 1999 žalobcovia uhradili súdny poplatok.

Dňa 17. 06. 2002 súd vytýčil termín pojednávania na deň 28. 08. 2002, ktoré bolo odročené na neurčito s tým, že budú pripojené spisy tunajšieho súdu 17 C 135/98 (J. V. c/a manž. S., o nahradenie vôle prejavu odporcu) a 11 C 398/98 (manž. Ž. c/a manž. S., o nárok z predkupného práva), žalobcovia doložia do spisu fotokópie kúpnych zmlúv, resp. dedičských rozhodnutí, ktorými nadobudli do podielového spoluvlastníctva nehnuteľnosť.

Dňa 28. 08. 2002 zákonný sudca spísal úradný záznam s tým, že po konzultácii s JUDr. K., ktorá (pridelený jej bol spis 11 C 398/98) začala vo veci konať a pokračuje v konaní vykonávaním jednotlivých procesných úkonov.

Dňa 02. 09. 2002 súd prerušil konanie až do právoplatného skončenia veci, vedených na tunajšom súde č. k. 17 C 135/98, 11 C 398/98.

Dňa 25. 09. 2002 a 9. 10. 2002 podali proti uzneseniu žalobcovia odvolanie.

Dňa 28. 11. 2002 bol spis doručený Krajskému súdu v B. Bystrici.

Dňa 20. 02. 2003 krajský súd zrušil uznesenie a vec vrátil na ďalšie konanie.

Dňa 20. 03. 2003 krajský súd vrátil spis tunajšiemu súdu.

Dňa 26. 03. 2003 bol spis daný na dlhodobú lehotu.

Dňa 19. 10. 2004 súd vytýčil termín pojednávania na deň 01. 12. 2004, účastníci v uvedený deň zobrali svoj návrh späť, žiadali konanie vo veci zastaviť a vrátiť súdny poplatok.

Dňa 02. 12. 2004 súd konanie zastavil, uznesenie 07. 12. 2004 doručoval účastníkom konania.

Dňa 23. 12. 2004 podali žalovaní 1), 3), žalobkyňa 2) odvolanie.

Dňa 07. 01. 2005 bol spis zaslaný Krajskému súdu v Banskej Bystrici.

Dňa 10. 02. 2005 krajský súd uznesenie okresného súdu zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie.

Dňa 23. 02. 2005 bol spis vrátený tunajšiemu súdu.

Dňa 14. 03. 2005 súd doručoval rozhodnutie krajského súdu - spis uložený na lehotu do 31/3, prelehotovaný na 12/4

Dňa 04. 10. 2005 súd uznesením konanie vedené pred tun. súd. pod sp. zn. 19 C 17/99 prerušuje a to až do právoplatného skončenia veci vedenej pred tunajším súdom pod sp. zn. 11 C 398/98. Rozhodnutie sa doručovalo účastníkom konania, spis bol uložený na lehotu do 24/10.

Dňa 05. 11. 2005 bol spis uložený na lehotu do právoplatného skončenia konania 11 C 398/1998, potom predlož aj zo spisom 11 C 398/1998 a 17 C 135/1998

Dňa 03. 10. 2006 súd vo veci vytýčil termín pojednávania na deň 13. 11. 2006

Dňa 15. 12. 2006 z dôvodu námietky zaujatosti bol spis zaslaný KS v B. B.

Dňa 15. 02. 2007 bol spis vrátený okresnému súdu.

Dňa 16. 02. 2007 súd vo veci vytýčil termín pojednávania na deň 21. 03. 2007.

(...)

Vzhľadom na uvedené skutočnosti od ústneho pojednávania nemožno očakávať

d'alsie objasnenie veci, a preto súhlasím s tým, aby podľa § 30 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z., Ústavný súd Slovenskej republiky upustil od ústneho pojednávania o prijatom návrhu.“

2.1 Zákonný sudca sa k predmetnej veci vyjadril takto:

„Predmetom konania vo veci samej je zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva účastníkov k nehnuteľnosti vedenej na Správe katastra B. na LV č. 1691 pre kat. úz. v B., ako parcela č. 1464/1 o výmere 378 m². V priebehu konania bolo zistené, že na Okresnom súde Banská Bystrica sa vedú medzi účastníkmi aj dve samostatné konania vedené pod sp. zn. 11 C 398/1998 a 17 C 135/1998, kde žalovaní Ing. Ž. a J. V. spochybnili existujúce spoluvlastnícke podiely k danej nehnuteľnosti, a keďže podiely medzi spoluvlastníkmi boli sporné, nemohol súd pristúpiť k vecnému prejednaní žalobného návrhu. V tejto súvislosti Okresný súd Banská Bystrica v konaní 19 C 17/1999 konanie opakovane prerušil, a to až do právoplatného skončenia týchto súvisiacich konaní. Konanie 11 C 398/1998 skončilo právoplatným rozhodnutím z 18. 09. 2006 a konanie 17 C 135/1998 z 07. 09. 2005. Ako náhle bolo v konaní 19 C 17/1999 zistené, že tieto súvisiace konania boli právoplatne skončené, bolo vo veci dňa 03. 10. 2006 vytýčené pojednávanie a odvtedy sa vo veci riadne koná.

Možno teda konštatovať, že prieťahy v konaní 19 C 17/1999 súviseli so správaním účastníkov konania - odporcov, ktorí namietali existujúce spoluvlastnícke podiely k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom tohto konania. Keďže vyriešenie spoluvlastníckych podielov, ktoré boli medzi účastníkmi sporné, bolo podstatnou (prejudiciálnou) otázkou pre rozhodnutie vo veci zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva, súd musel čakať až do ich právoplatného skončenia. Z týchto dôvodov nebolo vo veci zatiaľ meritórne rozhodnuté. (...)“

3. Pokiaľ ide o chronológiu úkonov okresného súdu v napadnutom konaní, ktoré popísal predseda okresného súdu v bode 2 tohto nálezu, rovnaké skutočnosti zistil ústavný súd aj z obsahu súvisiaceho spisu (ako i zo samotnej sťažnosti), pričom treba dodať, že 27. marca 2007 bolo vo veci nariadené pojednávanie na 11. apríl 2007 a 8. augusta 2007 bolo vo veci nariadené znalecké dokazovanie a 5. decembra 2007 bolo v dôsledku späťvzatia žaloby konanie zastavené.

4. Právny zástupca sťažovateľa v podaní z 26. apríla 2007 uviedol nasledovné relevantné skutočnosti:

„Vyjadrenie Okresného súdu v Banskej Bystrici sťažovateľ považuje za neúplné. Okresný súd v ňom zamlčuje niektoré podstatné skutočnosti, ktoré majú rozhodujúci vplyv na posúdenie veci Ústavným súdom Slovenskej republiky.

Okresný súd konštatuje, že žalovaná v 3. rade si neprevzala súdnu zásielku (žalobu doručení súdu dňa 27. 01. 1999), ktorú sa jej súd vôbec nepokúsil znova doručiť a nedoručil jej ju ani na základe jej vlastnej písomnej žiadosti zo dňa 11. 04. 2001, ale až po sťažnosti podanej predsedovi súdu, spolu s predvolaním na prvé pojednávanie, ktoré sa konalo až dňa 28. 08. 2002.

Dňa 16. 02. 2000, 05. 03. 2002 a 06. 05. 2002 traja účastníci namietaného konania podali sťažnosti na prietahy a predsedníčka Okresného súdu v Banskej Bystrici svojím listom zo dňa 28. 06. 2002 sťažovateľovi oznámila, že jeho sťažnosť je dôvodná.

Žalovaní sa k žalobe vyjadrili už dňa 26. 02. 1999, ale súd ich dňa 18. 06. 2002 znova vyzval, aby sa vyjadrili k žalobe.

Účastníci sa snažili svojím správaním všemožne prispieť k urýchleniu konania aj tým, že dňa 26. 08. 2002 a 28. 08. 2002 podali svoje písomné vyjadrenia. Sťažovateľ svojím správaním nespôsobil žiadne spomalenie postupu súdu a vzniknuté prietahy v konaní sú v plnom rozsahu zavinené výlučne len postupom Okresného súdu v Banskej Bystrici. Nemožno súhlasiť s názorom okresného súdu v jeho vyjadrení zo dňa 30. 03. 2007, že by prietahy v namietanom konaní mali súvisieť so správaním odporcov, čo je o. i. v rozpore aj s horeuvedeným vyjadrením predsedu tohto istého súdu zo dňa 28. 06. 2002, že sťažnosť na prietahy v konaní bola dôvodná. Vždy je však úlohou súdu, aby sa v súlade s právnym poriadkom vysporiadal so správaním protistrany tak, aby nedochádzalo k zbytočným prietahom v konaní.

Podľa názoru sťažovateľa každé rozhodnutie súdu, ktoré bolo odvolacím súdom zrušené, treba považovať za zbytočné prietahy v konaní. Nesprávny postup súdu spôsobuje škodu zbytočne vynaloženými nákladmi na konanie, a to ako účastníkmi konania, tak aj štátom na výkon súdnictva. Výkon súdnictva by mal byť efektívny a postup súdu produktívny.

(...) Oznamujeme, že súhlasíme s upustením od ústneho pojednávania, lebo podľa nášho názoru od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

(...) Domnievame sa, že prípad sťažovateľa možno považovať za odôvodnený a preto si dovoľujeme navrhnúť, aby (...) Ústavný súd uložil Okresnému súdu v Banskej Bystrici, aby do 15 dní od doručenia nálezu zaplatil náhradu trov konania Ing. Š. Ž. vo výške 32.658,- Sk a zaplatil ich na účet jeho zástupcu, J. V., B. “

5. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov, ako aj práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza spravidla až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 253/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup

v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni uvedený stav právnej neistoty.

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou odstránenie stavu právnej neistoty je podstatou, účelom a cieľom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov (I. ÚS 24/03, II. ÚS 66/03, IV. ÚS 15/03), pričom tento účel možno zásadne dosiahnuť právoplatným rozhodnutím.

Pri posudzovaní otázky, či v napadnutom súdnom konaní došlo k zbytočným prieťahom a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (II. ÚS 813/00, I. ÚS 20/02, III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02), ústavný súd zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje (1), správanie účastníka súdneho konania (2) a postup samotného súdu (3). Ústavný súd (obdobne ako Európsky súd pre ľudské práva) pritom prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa.

Pri vyhodnotení doterajšieho konania vo veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 19 C 17/1999 podľa troch označených základných kritérií ústavný súd dospel k týmto záverom:

1. Predmetom konania vo veci vedenej okresným súdom pod sp. zn. 19 C 17/1999 je zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam, ktoré tvorí bežnú súčasť rozhodovacej činnosti všeobecných súdov a vec z právneho a skutkového hľadiska nevykazuje znaky náročnosti. Ústavný súd vychádzajúc z doterajšej dĺžky konania, jeho priebehu a dosiaľ dosiahnutých výsledkov konštatuje, že nezistil také okolnosti, ktoré by zdôvodňovali priebeh konania jeho zložitost'ou.

2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd nezistil takú skutočnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu. Sťažovateľ bol v konaní aktívny a súčinnosťný. Pri hodnotení správania sťažovateľa ako účastníka súdneho konania dospel ústavný súd k záveru, že sťažovateľ neprispel k doterajšej dobe konania.

3. *Tretím hodnotiacim kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, bol postup okresného súdu. Ústavný súd sa zaoberal postupom okresného súdu v posudzovanej veci, a to nielen z hľadiska sťažovateľom namietaných (označených) období, ale aj z hľadiska celkového priebehu konania.*

Z rozboru veci vyplýva, že súdne konanie začalo v roku 1999. Ústavný súd zistil, že v tomto súdnom konaní došlo k opakovanej nečinnosti okresného súdu. Nečinnosť bola zistená od 19. októbra 1999, keď okresný súd priznal žalobcom v 1. až 4. rade oslobodenie od platenia súdneho poplatku, do 28. augusta 2002, keď sa konalo pojednávanie (nečinnosť 22 mesiacov), ďalej od 20. marca 2003, keď sa spis z krajského súdu vrátil okresnému súdu, do 2. decembra 2004, keď okresný súd rozhodol o zastavení konania (nečinnosť 20 mesiacov). Okresný súd v týchto obdobiach nevykonal žiaden úkon ani neprerušil súdne konanie.

Ústavný súd preto pri hodnotení postupu okresného súdu, najmä s prihliadnutím na doterajšiu celkovú dobu konania a skutočnosť, že hoci konanie začalo ešte v roku 1999, bol nečinný spolu 3 roky a 6 mesiacov, a po zvážení všetkých okolností dospel k záveru, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 19 C 17/1999 bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

III.

1. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva a slobody porušil, vo veci konal [podobne aj § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde].

Vzhľadom na to, že 5. decembra 2007 bolo v dôsledku späťvzatia žaloby napadnuté konanie zastavené, neprichádzalo do úvahy v okolnostiach danej veci rozhodnutie podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde.

2. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa odseku 5 citovaného zákonného ustanovenia ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti žiadal priznať primerané finančné zadosťučinenie v sume 284 700 Sk poukazujúc najmä na celkovú doterajšiu dĺžku konania okresného súdu.

Podľa názoru ústavného súdu nemožno spravodlivo žiadať, aby fyzická osoba čakala na výsledok konania o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva, ktoré nie je právoplatne skončené ani po siedmich rokoch. U sťažovateľa oprávnene takýto postup okresného súdu znamená stav právnej neistoty. Vychádzajúc z tohto pohľadu na pozíciu sťažovateľa, princípov spravodlivosti a spôsobu zavŕšenia ochrany základných práv každej oprávnenej osoby, ako aj z konkrétnych okolností tohto prípadu ústavný súd dospel k záveru, že finančné zadosťučinenie v sume 50 000 Sk, ktoré je okresný súd povinný zaplatiť v súlade s výrokom tohto nálezu, je primeraným zadosťučinením spojeným s porušením označených práv sťažovateľa.

3. Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom. Sťažovateľ si podaním z 26. apríla 2007 uplatnil trovy konania v sume 32 658 Sk, ktoré bližšie špecifikoval.

Sťažovateľovi vznikli trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia 18. októbra 2006, podanie sťažnosti z 19. októbra 2006 a písomné stanovisko k vyjadreniu okresného súdu z 26. apríla 2007). Za dva úkony vykonané v roku 2006 patrí odmena v sume dvakrát po 2 730 Sk a dvakrát

režijný paušál po 164 Sk a za jeden úkon vykonaný v roku 2007 patrí odmena jedenkrát 2 970 Sk a jedenkrát režijný paušál v sume 178 Sk, preto trovy právneho zastúpenia pre sťažovateľa predstavujú sumu spolu 8 936 Sk v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov.

Vzhľadom na to, že sťažovateľ si prostredníctvom svojho právneho zástupcu uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia v rozpore s platnými súvisiacimi predpismi v sume 32 658 Sk, ústavný súd mu priznal náhradu trov právneho zastúpenia iba v sume 8 936 Sk, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 3.

4. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. marca 2008